

Ärendenummer
TRV 2021/65336
Motpartens ärendenummer
I2021/01321

Dokumentdatum
2021-09-17

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
anneli.giorgi@regeringskansliet.se

Svar på remiss gällande betänkandet kontroller på väg (SOU 2021:31)

Trafikverket ser positivt på lagförslagen inom de tre nedanstående områdena:

- En samlad organisation och åtgärder för en effektiv kontroll av yrkestrafiken.
- Sanktionsväxling inom yrkestrafikområdet.
- Sällningsprov för narkotika i trafiken, det vill säga ett rutinmässigt prov utan krav på misstanke om brott.

Trafikverket vill poängtera vikten av att säkerställa att en ny särskild yrkeskategori trafiksäkerhetkontrollanter kan införas inom Polismyndigheten med motsvarande effekt som en egen yrkeskategori skulle ge.

Trafikverket ser dock gärna att en ny särskild yrkeskategori införs, trafiksäkerhetskontrollanter, som bland annat kan utföra nykterhetskontroller. Nykterhetsfrågan är av central betydelse för att nå nollvisionen. Av de omkomna år 2020 var 28 procent i alkohol- eller drogrelaterad olycka. Dock förstår vi utredarens motiv med att inte föreslå en sådan med bland annat argument om befogenheter och beroendeställning till Polismyndigheten (Avsnitt: förutsättningar för en effektiv verksamhet, s. 283).

Om ett inrättande skulle göras av en särskild yrkeskategori, trafiksäkerhetskontrollanter är det av stor vikt att eventuella nya och utökade uppgifter som åläggs Trafikverket kompenseras ekonomiskt genom motsvarande anslagsökningar.

Trafikverket delar betänkandes slutsatser om att effektivare kontroller och ett sanktionssystem får fler inom yrkestrafiken på väg att följa reglerna. Trafikverket delar även bedömningen att åtgärderna främjar brottsbekämpning och trafiksäkerheten samt åstadkommandet av en god social situation för förare och en sund konkurrens.

Trafikverket anser att fordonets miljöegenskaper ska kontrolleras under samtliga kontroller av yrkestrafiken. Under rådande pandemi anser

Ärendenummer
TRV 2021/65336
Motpartens ärendenummer
I2021/01321

Dokumentdatum
2021-09-17

Trafikverket också att kontrollanternas hälsa och risk för smittspridning bör beaktas.

Trafikverkets synpunkter

Avsnitt uppdraget s. 15

”Det övergripande syftet är att främja brottsbekämpningen och trafiksäkerheten samt åstadkomma en god social situation för förare och en sund konkurrens inom yrkestrafiken på väg. I enlighet med direktivet lämnar vi förslag inom följande fyra områden.”

Ett viktigt område är även att säkerställa att avgasreningssystemet fungerar och inte har utsatts för manipulation, fysiskt eller digitalt. Om möjligt kan även säkerställas att bullerdämpande utrustning uppfyller regelverk.

Avsnitt genomförande av provtagning och undersökning s. 28

Risker med smittsamma sjukdomar (C-19) vid hantering av salivprovtagning bör beaktas.

Avsnitt tekniska kontrollmöjligheter avseende narkotikapåverkan i trafiken s. 262

Det är av stor vikt att blåljusmyndigheterna i anslutning till hanteringen av kontroller av narkotikapåverkan, anger vilken typ av fordon (MC, personbil, lastbil etc.) föraren framfört. Detta för att kunna följa upp omfattningen av kontrollerna och förekomsten av narkotika utifrån trafikantkategori.

Avsnitt tydligare ansvar för kontrollplatser, s. 173

Trafikverket ser det inte som en bra lösning att ha en myndighet som bedriver aktuell verksamhet och agerar som kravställare utan budgetansvar (Polisen) och en myndighet med budgetansvar men som inte bedriver aktuell verksamhet (Trafikverket).

När avsikten är att skapa en särskild avdelning inom Polisen, med ett särskilt fokus på kontroller av yrkestrafiken och med en ”öronmärkt budget, så ser Trafikverket att det vore önskvärt att fördela ansvaret mellan Trafikverket och Polisen på följande sätt:

Trafikverkets ansvar

Trafikverket bör ansvara för och bekosta investeringar och drift- och underhåll för in- och utfarter samt plan hårdgjord yta, anordningar för ökad säkerhet (t ex vajerräcke eller annan typ av barriär) samt tekniska system som integreras i anslutande väg (t ex höghastighetsvägar och hastighetsnedsättande system).

Ärendenummer
TRV 2021/65336
Motpartens ärendenummer
I2021/01321

Dokumentdatum
2021-09-17

Polisens ansvar

Polisen bör ansvara för och bekosta investeringar och drift och underhåll av samtlig teknisk utrustning (både fast och mobil) som krävs för att genomföra aktuella fordonskontroller på ett adekvat sätt. Vidare bör Polisen ansvara för och bekosta de byggnader de anser krävs för att Polisen ska kunna vara på en kontrollplats under en hel arbetsdag utan att behöva lämna platsen. Det är Polisen som är användare av aktuell utrustning och är således bäst på att hantera krav på densamma. Vidare är det viktigt att det är Polisen som ansvarar för just dessa delar, då det också har att göra med arbetsmiljöansvaret för personal på plats och att de då är användare av sin egen utrustning och inte någon annans. Vår bedömning är att polisens tidigare argument om att de inte är vana att hantera liknande upphandlingar av utrustning inte är relevant då de, precis som Trafikverket, handlar upp olika typer av tekniska utrustningar. Behovet av en eventuell särskild upphandlingskompetens för aktuellt ändamål bör kunna hanteras, då myndigheters organisationer föreslås justeras.

Avsnitt tydligare ansvar för kontrollplatser, s. 316

Kostnaderna för investeringar i kontrollplatser kan ställas mot de kostnader som överlastade fordon orsakar på väginfrastrukturen. De senare kostnaderna beräknas av Trafikverket till mellan 300 och 500 miljoner kronor årligen på det statliga vägnätet.

Utredningens bedömning är att eventuella kostnadsökningar för investeringar i och underhåll av ytterligare kontrollplatser bör rymmas inom Trafikverkets nuvarande anslag. Detta eftersom det inte är en ny uppgift som tillförs myndigheten utan att den endast föreslås utföras på ett mer systematiskt sätt.

Trafikverket anser att det är en ny uppgift. Kontrollverksamhet åligger inte Trafikverket och det framgår inte i myndighetens ansvar att utrustningar på kontrollplatserna ska inrymmas i begreppet väganordning.

Tillägg i anslag motsvarande omfattningen av eventuell ny uppgift bör ske.

Avsnitt ställningstagande av trafiksäkerhetskontrollanter, s.282

Utredningen förslår att ett system med trafiksäkerhetskontrollanter inte ska införas.

Trafikverket förstår utredarens motiv med att inte föreslå en yrkeskategori, trafiksäkerhetskontrollanter med bland annat argument om befogenheter och beroendeställning till Polismyndigheten (Avsnitt: förutsättningar för en effektiv verksamhet, s. 283). Trafikverket ser dock gärna införandet av en särskild yrkeskategori, trafiksäkerhetskontrollanter som utför nykterhetskontroller.

Ärendenummer
TRV 2021/65336
Motpartens ärendenummer
I2021/01321

Dokumentdatum
2021-09-17

Trafikverket bedömer att vi med hjälp av dessa kontrollanter skulle uppnå mycket positiva effekter på trafiknykterhetsområdet runt om i landet. Vidare skulle aktuell yrkeskategori kunna avlasta Polisen på ett bra sätt så att Polisen skulle kunna prioritera annan verksamhet som det är viktigare att ha utbildade poliser till. Även om Polisen måste vara närvarande vid aktuella kontrollanters arbete, så krävs inte lika många poliser på plats som det vanligtvis behövs vid dessa kontroller. Dessa argument låg till grund för tidigare gemensam hemställan från Trafikverket och Polismyndigheten som lämnats om att införa trafiksäkerhetskontrollanter.

Föredragande, samråd och den slutgiltiga handläggningen

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lena Erixon. Föredragande har varit Ida Shoaibi, utredare på transportkvalitet.

Samråd har skett med Peter Smeds, utredningsledare på gods och ITS, Sofia Gjerstad, utredningsledare på trafiksäkerhet väg utredning, Therese Malmström, utredningsledare på trafiksäkerhet väg samverkan, Petter Hafdell, senior specialist på underhåll, Magnus Holmström, utredningsledare på transportnät, Håkan Lundin, sektionschef på olycksutredning, Jörgen Persson, utredningsledare på trafiksäkerhet väg samverkan, Liza Jakobsson, utredningsledare på trafiksäkerhet väg utredning, Matts-Åke Belin, senior sakkunnig på trafiksäkerhet väg samverkan, Peter Larsson sakkunnig på trafiksäkerhet väg utredning, Lennart Kalander, avdelningschef på nationell planering, Maria Krafft måldirektör trafiksäkerhet på strategisk utveckling och Anne-Karin Grönvold Andersson, ledningsstöd på planering.

I den slutgiltiga handläggningen har Stefan Engdahl, verksamhetsområdeschef på planering deltagit.

Lena Erixon
Generaldirektör

Kontaktuppgifter

ida.shoaibi@trafikverket.se

Direkt: 010-488 67 52

Trafikverket

781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Trafikverket
211 18 Malmö
Besöksadress: Gibraltargatan 7

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Ida Shoaibi
Mobil: 072-147 88 21
ida.shoaibi@trafikverket.se

Ärendenummer
TRV 2021/65336
Motpartens ärendenummer
I2021/01321

Dokumentdatum
2021-09-17

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2021/65336, Motpartens ärendenummer I2021/01321, Dokumentdatum 2021-09-17, Dokumenttyp BREV, Konfidentialitetsnivå [Konfidentialitetsnivå]

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Trafikverket
211 18 Malmö
Besöksadress: Gibraltargatan 7

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Ida Shoabi
Mobil: 072-147 88 21
ida.shoabi@trafikverket.se